

Programator român, lucrez de acasa, pentru o companie din strainatate. Ce obligații fiscale am?

În ultimii zece ani, România a devenit un centru important în domeniul IT&C, acest sector înregistrând creșteri solide de la un an la altul. Gradul ridicat de atractivitate generat de calitatea muncii prestate de specialiștii din România din IT&C a determinat unele companii straine, care nu au prezența pe piața locală, să folosească expertiza acestora, oferindu-le un venit competitiv și posibilitatea de a lucra de acasă.

În relația cu societatea străină pentru care prestează servicii profesionale, aceste persoane sunt de obicei fie angajați, fie colaboratori persoane fizice autorizate (PFA). Însă, faptul că societatea angajatoare/ contractoare nu este stabilită în România, nu înseamnă că nu se datorează taxe aici, atunci când activitatea persoanei fizice este desfășurată de pe teritoriul țării noastre. Fiecare dintre cele două modalități de colaborare generează acestor persoane obligații fiscale în România, care adesea pot fi dificil de îndeplinit.

În cazul angajaților, procesul de raportare în România a veniturilor salariale obținute din străinătate și de plata a taxelor aferente este unul complex, lunar, cu responsabilități din partea angajatului sau din partea angajatorilor, în anumite cazuri. Aceste obligații trebuie avute în vedere de persoanele fizice, atunci când încheie un contract de muncă cu o societate din străinătate - oricare ar fi forma acestuia, chiar și, spre exemplu, un "gentleman's agreement" - pentru că vor avea impact asupra salariului ce le va rămâne în mână după achitarea taxelor.

Pentru veniturile salariale obținute din străinătate, se datorează 10% impozit pe venit și 37,25% contribuții: 35% contribuții sociale individuale (25% contribuția la pensie, 10% contribuția la sănătate) și 2,25% contribuția asigurătorie pentru muncă. Este vorba despre aceleași taxe plătite și de un angajat al unei companii din România. În această structură, angajatul trebuie să țină cont, însă, că nu poate beneficia de scutirea de impozit pe venit aplicabilă specialiștilor IT, angajați ai companiilor înregistrate în România.

Deoarece este posibil ca obligații fiscale să apară și în statul de reședință a companiei, angajatul ar trebui să afle de la angajator care sunt acestea și în ce măsură îi vor afecta salariul net.

În cazul unei PFA, relația cu compania străină poate funcționa legal doar dacă între cele două părți există o relație de independență (în conformitate cu prevederile Codului fiscal, cel puțin patru din șapte criterii trebuie îndeplinite, printre care: persoana dispune de libertatea de a desfășura activitatea pentru mai mulți clienți, de alegere a locului și modului de desfășurare a activității, precum și a programului de lucru).

Obligațiile de raportare a veniturilor obținute din străinătate revin persoanei fizice și se realizează prin intermediul declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale. În situația în care impozitarea se realizează în sistem real, pentru stabilirea impozitului pe venit se aplică o rată de 10% la venitul realizat, în timp ce la impozitarea prin norma de venit, valoarea impozitului se obține prin aplicarea ratei de 10% la norma de venit. De

asemenea, persoana datoreaza contribuția la pensie de 25%, aplicabila unui venit ales (deci baza impozabila nu poate fi mai mica de $12 \times 2.080 \text{ lei} = 24.960 \text{ lei}$ pentru anul 2019) și contribuția pentru sanatate de 10%, aplicabila asupra bazei minime menționate mai sus, ambele datorate daca estimeaza sa obțină în anul curent venituri egale cu cel puțin 24.960 lei.

Spre exemplu, la un venit lunar brut de 10.000 lei, taxele datorate pentru un angajat sunt de 4.375 lei, în timp ce un PFA datoreaza 1.728 lei, în sistem real, fara a lua în calcul cheltuieli deductibile și având în vedere o baza minima pentru contribuția de asigurari sociale.

Implicațiile fiscale prezentate mai sus sunt de altfel aplicabile persoanelor fizice care lucreaza de acasa pentru companii din strainatate și în alte domenii.

Pe lângă acestea, în cazul salariaților ar trebui urmarite și aspectele juridice specifice privind modalitatea de desfașurare a activității într-un astfel de regim, cum ar fi: ce trebuie sa includa contractul de munca, drepturile și obligațiile salariatului, obligațiile angajatorului, etc.

Reamintim ca declarația unica privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice pentru anul 2018 trebuie depusa până pe 15 martie 2019, acesta fiind și termenul de plata al impozitului și contribuțiilor sociale datorate.